

„Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj u Bogu mome, Spasitelju“ (Lk 1,39).

Tim riječima Marija, puna Duha Svetoga, blagoslivlja Boga zahvaljujući „Svesilnome što joj učini velika djela“ (usp. Lk 1,49). Kliktajem „Veliča duša moja Gospodina“ ona izriče želju i vapi da Bog bude velik u njezinu životu, u svijetu, u životu ljudi, da Bog bude prisutan među nama i na svakom području našega života. U Djetetu kojega je začela i nosila pod svojim srcem ona čita djelo Božje ljubavi i milosrđa. Njezina rođakinja Elizabeta prepoznala je to Božje djelo i proročkim je zanosom pozdravila Mariju: "Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje!" (Lk 1,42). Dvije žene blagoslivljaju Boga jer je on zahvatio i svojom prisutnošću oblikovao njihove živote te preko njih želi ostvariti svoj milosni naum na dobrobit svega izraelskog naroda.

Drage i poštovane Sestre Reda sv. Vasilija Velikog,
Preuzvišeni gospodine apostolski upravitelju,
draga braćo svećenici istočnoga i zapadnoga obreda,
poštovane časne sestre redovnice,
dragi vjernici, župljani i gosti, predraga braćo i sestre!

I svi mi se ovim današnjim slavljem pridružujemo zanosnoj pohvali Marije i Elizabete veličajući Trojedinoga Boga zbog njegovih divnih djela koja on kroz posljednjih sto godina ostvaruje kroz život i djelovanje redovničke zajednice Vas Sesara Vasilijanki Ukrajinske Provincije sv. Arhandela Mihaela. Zajedno s Vama, drage Sestre, zahvaljujemo Bogu zbog Njegove neograničene ljubavi koju smo upoznali u Isusu Kristu, Bogu i čovjeku, koji nam je objavio istinsko lice Boga - jednog u trojstvu Oca, Sina i Duha Svetoga. Zahvaljujemo mu jer nas je po sakramentu krsta uzdignuo na dostojanstvo svojih sinova i kćeri, jer nas posvećuje sakramentima i hrani euharistijom, te nas usprkos našim ljudskim slabostima i grijesima poziva na svetost i konačno dioništvo u njegovoj nebeskoj slavi.

Naša zahvala ima osobno i zajedničko obilježje. Veličamo Gospodina ne samo osobno, nego i kao pripadnici velike obitelji Katoličke odnosno Sveopće Crkve, u kojoj, kako vidimo, ima mjesta i za zapadni i za istočni obred, za sve kulture, jezike i za sve narode. Drago mi je što mogu sudjelovati u ovome svečanom slavlju.

Pozdravljam mons. Milana Stipića, apostolskog upravitelja Križevačke eparhije sa svim ovlastima vladike te mu zahvaljujem na časti koju mi je udijelio zamolivši me da u ovom slavlju uputim riječi prigodne homilije i čestitke našim dragim Sestrama Vasilijankama u prigodi 100 godina postojanja njihove redovničke ukrajinske Provincije sv. Arhandela Mihaela.

Drage Sestre Vasilijanke na čelu s aktualnom provincijalnom poglavaricom s. Darijom Fina, od srca Vam u svoje ime; u ime Đakovačko-osječke nadbiskupije; svećenika, redovnika i redovnica, svih vjernika latinskoga obreda, čestitam stoljetnicu Vašega postojanja i zahvaljujem Vam za Vašu blagotvornu evangelizacijsku prisutnost među nama, za odgojno-obrazovno i pastoralno-katehetsko djelovanje te za svjedočanstvo posvećenoga života u potpunom predanju Kristu Gospodinu i njegovoj Crkvi po svetim redovničkim zavjetima poslušnosti, siromaštva i čistoće ovdje u Vašem provincijalnom sjedištu i u Župi Krista Kralja istočnoga obreda ovdje u Osijeku, te u Vukovaru, Sl. Bordu, Mikluševcima, Petrovcima, u Zagrebu, Šidu te u župama Bosanskog vikarijata Križevačke eparhije. U Vama, kao i u BDM, nije bilo straha da Bog bude na stvaran i na konkretan način prisutan u našem životu.

Draga braćo i sestre, BDM se nije bojala da bi Bog mogao dovesti u pitanje našu ljudsku slobodu, nešto joj oduzeti ili smanjiti naš životni prostor. Nije se bojala se da bi Bog mogao biti čovjekov rival, da bi nas mogao sputavati svojom veličinom ili da bi Božje zapovijedi mogle prigušiti ili u pitanje dovesti našu životnu radost. Ona je znala da kad je Bog velik, onda smo veliki i mi ljudi; da Bog ne tlači čovjeka niti osobno niti njegov društveni život, nego da po Božjoj prisutnosti čovjek biva uzdignut iznad zemlje te da tako bivaju prošireni naši ljudski horizonti; prestajemo biti pozemljari i crvi koji ne vide ništa drugo nego zemlju, te tako prestajemo biti robovi materije i živjeti od danas do sutra. Bog uzdiže čovjeka i proširuje horizonte njegova života.

Nasuprot Mariji, naši praroditelji Adam i Eva mislili suprotno i to je bila srž istočnoga grijeha kojega su počinili. Mislili su da će ih Bog ugroziti i zato su željeli biti autonomni, slobodni i neovisni od njega te su ga odbacili; počinili su grijeh. Grijeh je uvijek odbijanje Boga i njegove ponude ljubavi, saveza i prijateljstva. Tako grijeh, doduše, teži za životom, ali čovjek pritom bira svoju komotnost, liniju manjeg otpora, robovanje sebi i svojim interesima, bira propadljivo i prolazno - stvari ovoga svijeta. Na taj način grijeh promašuje stvarni život, vodi i hita u smrt,

jer odbacuje izvor života – Boga. Grijeh je, zato, uvijek samoubilački čin. Grijeh ne ugrožava Boga, nego čovjeka grešnika, ali i naše bližnje. Jer kad odbacimo Boga, tada mi ljudi počinjemo odlučivati što je dobro, a što je zlo. Dobro je ono što je nama dobro, što ide u prilog našim interesima, a zlo je ono što nam se protivi. Tako naš grijeh nije samo pitanje našeg odnosa s Bogom, nego naš grijeh pogađa i druge; ima društvenu dimenziju.

I svi mi, draga braćo i sestre, poslije grijeha praroditelja, rađanjem ulazimo u situaciju grijeha, koja utječe na našu volju i slobodu te nas čini sklonima da i mi popustimo te prihvatimo grijeh kojega susrećemo oko nas. Unutar naše grešne smještenosti, koja umanjuje ali ne uništava našu volju i slobodu, stalno slušamo napasnika koji nam nameće pitanje: Imaju li smisla dobrota i ljubav te samoprijegorno služenje drugima, kad ljudi to ionako često ne vide i ne prepoznaju? Imaju li smisla učenje i polaganje ispita, diploma, stručnost, pošten i zauzet rad, kad je koji puta od toga korisnije čiji si sin ili kći, pripadnost političkoj stranci, veza ili novac; Ima li smisla zlopačenje studijem ako su kod zaposlenja od kompetencija, sposobnosti i znanja korisniji veza, koverta, poznanstvo i sl.? Ima li smisla biti čestit i pošten ako se kroz život bolje prolazi i lakše ide podmazivanjem, mitom, vezom - korupcijom?

Stalno slušamo ljude oko nas koji nam na ovaj i onaj način govore: Bog, njegova riječ, Božje zapovijedi, Crkva, glas Crkve u javnosti, religija – pa to je ono što ugrožava suvremeno društvo, što ne pripada modernoj laičkoj državi. Zato s tim van iz javnoga života, to nam ne treba. Zakon o braku i obitelji, o pobačaju, o posvojenju djece, o bioetičkim, pravnim i raznim socijalnim pitanjima!? – Pa neće nam valjda Crkva i Kaptol pisati zakone! Dragi braćo i sestre, to je bila i ostaje napast svih generacija ljudi, a ne samo današnjega čovjeka i raskršćanjenoga društva. Toga uvijek ima i bit će. I ne trebamo se zbog toga uznemiravati niti protiv toga boriti. Mi danas slavimo 100. obljetnicu ukrajinske redovničke provincije Sestara Bazilijanki, koja pripada drevnoj redovničkoj obitelji, osnovanoj još sredinom četvrtoga stoljeća, od velikog crkvenog oca sv. Bazilija, čije je pravilo bilo nadahnuće i sv. Benediktu, ocu redovništva u Zapadnoj latinskoj Crkvi. Danas smo ovdje da bismo - svjesni da grijeh, da napast izbora onoga što je lakše, jednostavnije i komotnije, kuca i na naše srce – od Sestara Vasilijanki i iz povijesti njihova Reda i Provincije, učili da se Boga ne trebamo bojati te da vjera u njega zahtijeva poniznost, obraćenje, odustajanje od sebe i od sebičnih interesa. Tu smo da bismo od BDM, ohrabreni izborom redovničkih zavjeta i potpunim osobnim predanjem

Sestara Bogu i Crkvi, postali svjesni da Bog, i onda kad je zahtijevan, nije nikakva prijetnja, niti čovjekov rival. I da bismo poput njih, poslušni poticajima sv. Pavla u današnjem odlomku Poslanice Efežanima da se odlučimo za ono „što je milo Gospodinu“ i da nemamo „udjela u jalovim djelima tame“ (usp. Ef 5,10-11), Bogu dopustili da uđe i u naš život, da nam zasvijetli Krist (usp. Ef 5,14) te da se napunimo njegovim Svetim Duhom (usp. Ef 5,18). Tu smo kako bismo, gledajući Bogu posvećeni život Sestara Vasilijanki, shvatili da u stvari 'ne postoji ništa ljepše nego (poput njih) biti dotaknut Evanđeljem, Kristom; da ne postoji ništa ljepše nego poznavati Isusa i priopćavati drugima prijateljstvo s njime' (Benedikt XVI.).

Identitet i postojanje jedne Bogu posvećene osobe ne možemo razumjeti bez Boga. Samim svojim postojanjem svojim redovničkim odijelom i svojim redovničkim zavjetima svaka je redovnica, zato, crkveni toranj koji našu misao i srce usmjerava prema Bogu. Bogu posvećene osobe su u stvari najzdraviji, najkvalitetniji i najvjerniji dio Crkve koji živi svoju krsnu pripadnost Bogu i poziv na svetost. One su samo srce Crkve.

Nije li zavjet redovničke poslušnosti, kojim se jedna redovnica suobličava Kristu Gospodinu koji je svoje poslanje izvršio poslušnošću Ocu, i koja odustaje od svoje vlastite volje te prihvaća ovisnost o volji poglavarice, radikalni otklon i kritika današnjega apsolutiziranja slobode kojom moderni čovjek želi pošto-poto živjeti neovisno o bilo kome ili bilo čemu, potpuno samostalan?! Sve je više onih koji ne žele u brak, jer se ne žele vezati uz drugu osobu. Žele svoju autonomiju i samostalnost. I tako se nerijetko zatvaraju u sebe, u svoj egoizam i sebičnost, nesposobni iskreno voljeti i darivati se u ljubavi. A ta samodostatnost je u stvari grob u kojega se čovjek zatvara i u njemu umire. Nasuprot tome, Bogu posvećeni život i redovnički zavjet poslušnosti, življen u predanju i ljubavi prema Bogu, Crkvi, svom narodu i vlastitoj redovničkoj zajednici, je istinsko svjedočanstvo prihvaćanja odgovornosti, izazova života i darivanja u ljubavi; i kao takav istinska snaga Crkve te izazov za širu društvenu sredinu. Redovnički zavjeti pokazuju ljudsku i kršćansku zrelost i vjerodostojnost jedne osobe te već sada predstavljaju ostvarenje buduće eshatološke pripadnosti Bogu i njegova sveopćeg gospodstva.

Zavjet siromaštva je također način života koji predstavlja kritiku mentaliteta današnjega svijeta koji funkcionira na principu fasciniranosti i zaokupljenosti posjedovanjem, luksuzom, visokim životnim standardom, materijalnom neovisnošću. Jedna redovnica prihvaća potpuno osobno siromaštvo do toga stupnja

da iako može negdje raditi te primati redovitu plaću, ona tu plaću niti ne vidi, te svaki puta pita svoju poglavaricu da joj dade nekoliko kuna za tramvajsku kartu. Zavjetovano siromaštvo jedne Bogu posvećene osobe je kritika praktičnog materijalizma, poziv na promišljanje o tome može li nas samo materijalno učiniti sretnima i zadovoljnima, poziv na promišljanje o smislu i cilju našega ljudskoga života te oblik solidarnosti sa svima siromašnima i marginaliziranim.

Živimo u vremenu koje se oslobodilo svih tabua. Spolnost se sve više i sve očitije živi na permisivan način, bez ikakvih granica i normi. Sve manje poznaju instituciju braka kao svoj naravan zavičaj, a svaki govor o suzdržljivosti i predbračnoj čistoći doima se kao nešto staromodno, konzervativno i smiješno. Nije li u takvom ambijentu Bogu posvećena čistoća izazov onima koji žive u braku i svima izvan braka da tijelo, spolnost i brak prihvate ne kao banalnu, nego kao uistinu svetu i uzvišenu stvarnost po kojoj jedna osoba postaje u potpunosti dar za drugu osobu i obdarena dragom druge osobe te poziv na velikodušno darivanje bez ikakve sebičnosti i očekivanja uzvrata. Redovnički Bogu posvećeni život je poziv na vrednovanje svoga i tuđega tijela kao svetog Božjeg hrama, kojemu se pristupa s krajnje dubokim poštovanjem i ljubavlju oslobođenom svake natruhe sebičnosti kojom je Krist ljubio Crkvu. Zavjetovana redovnička čistoća i uzdržljivost je izraz evanđeoske solidarnosti i s onima koji žive sami jer im je bračni drug u potpunosti upropastio život, s udovicama i udovcima, s neudanim i neoženjenim osobama kojima je samoća gorka životna sudbina, s djecom koja odrastaju bez jednog ili oba roditelja te s onim bračnim drugovima koji su lišeni mogućnosti da zagrle svoje vlastito dijete!

Svojim zavjetima Vi, drage sestre, izgonite zloduh egoizma, sebičnosti, traženja sebe, svojih prava, svoje komotnosti i svojih užitaka, te gradite novo društvo i novi svijet.

Zato smo danas oko Vas da bismo Vas podržali i usvojili vrednote koje Vi živite i svjedočite, da bismo si posvijestili da Bog treba imati važno, štoviše središnje mjesto i u našem životu, te da bismo mogli - poput Vas - biti zdrava svjedočka manjina i zdrava kršćanska alternativa.

Neka Vas dragi Bog, drage Sestre, blagoslovi brojem i svetošću i neka Vas čuva još stotinama godina među nama na dobrobit Crkve te ukrajinskog, hrvatskog i svih drugih naroda. Na mnogaja ljeta! Amen.